

Samo minutu!

„Govorite „samo jednu minutu“ – bez oklijevanja, bez ponavljanja!“

Tema: Sport, Globalizacija, Opća ljudska prava

Veličina grupe: bilo koja

Vrijeme: 40 minuta

U ovoj aktivnosti djeca moraju biti brzi i domišljati kako bi pričali punu minutu o odnosu između sporta i dječjih prava.

Ciljevi:

- razmijeniti znanje o sportu i pitanjima ljudskih prava
- razumjeti kako su sva pitanja ljudskih prava međusobno povezana i nedjeljiva
- razvijati samopouzdanje u izražavanju vlastitog mišljenja

Potreban materijal:

- izjave, jedna za svakog sudionika
- šešir
- sat s kazaljka za sekunde ili štoperica

Priprema:

Napravite kopiju popisa izjava koje se nalaze dalje u tekstu i izrežite izjave. Presavijte listiće i stavite ih u šešir.

Koraci:

1. Zamolite djecu da stanu u krug.
2. Pošaljite šešir okolo. Zamolite svako dijete da po redu, bez gledanja, stavi ruku u šešir i izvadi jedan papir.
3. Djeca imaju 5 minuta za pripremu svog govora koji mora trajati 1 minutu bez prestanka o temi napisanoj na papiru. Pravilo je: nema oklijevanja i nema ponavljanja.
4. Idite u krug i zamolite svako dijete da održi svoj „govor“
5. Nakon svakog „govora“ dajte djeci dvije ili tri minute za kratke komentare. Ako djeca imaju dosta komentara, zapišite temu i dogovorite se da ćete se vratiti na nju na kraju ovog dijela aktivnosti.
6. Kada su svi iskoristili svoju „minutu“ , vratite se onim raspravama koje ste morali prekinuti.
7. Krenite na završnu raspravu i vrednovanje.

Završna rasprava i vrednovanje

- Počnite s pregledom tijeka aktivnosti i razgovarajte o pitanjima koja su se pojavila.
- Je li bilo teško pričati neprestano jednu minutu o zadanoj temi?
- Koje su bile najteže teme za razgovor i zašto?
- Koja je izjava bila najkontroverznija i zašto?
- Koja je informacija koju su čuli najviše iznenadila sudionike?

Smjernice za voditelje

Ova aktivnost se može izvoditi na više različitih nivoa i pitanja se mogu predstaviti na različite načine. Važno je da svaki način bude prilagođen djeci. Možda ćete htjeti reći nešto što će izazvati dublje razmišljanje, ali budite pažljivi – ne smijete odati utisak kako očekujete neki „određeni odgovor“. Ako mislite da predložene izjave nisu interesantne za vašu grupu, onda sastavite druge. Ohrabrite stidljive govornike da govore. Predložite im da pokušaju govoriti pola minute ili samo 20 sekundi, kažite im da se prije nego počnu pričati mogu kratko posavjetovati s prijateljem, ili im ponudite da oni čekaju svoj red kasnije.

Ideje za akciju

Odlučite se za jedno pitanje o kojem ćete raspravljati i dogovorite se oko sljedećeg koraka u poduzimanju akcije. Napravite projekat za nastavak rada na odabranom pitanju. Iskoristite projekte kao priliku za učenje i pomozite sudionicima da razmisle o onome što su postigli u vještinama i sposobnostima za rad u grupi.

Radni listići

<p>Sport i opća ljudska prava</p> <p>Mislite li da je Ronaldo dobar predstavnik za kampanju „Snaga za promjenu: svjetska AIDS kampanja mladih“?</p>	<p>Sport i životna sredina</p> <p>Tereni za golf se često kritiziraju kao neprijateljski i prema ljudima i prema okolini, jer se često grade na zemlji koju su koristili lokalni mještani za stočarstvo i šumarstvo. Za njihovo održavanje treba dosta vode, herbicida i pesticida.</p> <p>Čini li to golf pitanjem dječjih / ljudskih prava?</p>
<p>Sport i opća ljudska prava</p> <p>Atletičari na međunarodnom nivou moraju prihvatiti kodeks ponašanja. Oni koji prekrše kodeks, na primjer, korištenjem sportskog događaja za davanje političkih izjava, kažnjavaju se.</p> <p>Je li to legitimno lišavanje njihovog prava na slobodu izražavanja?</p>	<p>Sport i rodna ravnopravnost</p> <p>Neki ljudi kažu da je samo nekoliko žena među vrhunskim trenerima i sportskim radnicima zbog diskriminacije prema ženama.</p> <p>Slažete li se? Ako da, što se tu može poduzeti?</p>

<p>Sport i opća ljudska prava Policija ima moć spriječiti nogometne navijače, za koje sumnjaju da su problematični, da putuju u druge zemlje na utakmice. Je li to legitimno uskraćivanje njihovih prava na slobodu kretanja i udruživanja?</p>	<p>Sport i globalizacija Sportska obuća i mnoga druga sportska oprema se jeftinije proizvodi izrabljivanjem jeftine radne snage u istočnoj Europi i na Dalekom istoku. Radnici žele nastaviti raditi i zato ne bojkotiraju. Što mi, kao potrošači, činimo da bi izbjegli biti sudionici njihovog izrabljivanja?</p>
<p>Sport i djeca Što biste rekli ambicioznim roditeljima i trenerima koji tjeraju djecu da satima treniraju? Tko bi trebao imati pravo na odlučivanje o zdravlju djece i o tome kako će provoditi svoje slobodno vrijeme?</p>	<p>Sport i ljudska sigurnost U Kini je veoma loše stanje ljudskih prava. Treba li Kina biti domaćin velikih svjetskih natjecanja?</p>
<p>Sport i državljanstvo Mnogi ljudi rode se u jednoj zemlji, a onda promijene dom i postaju državljani druge zemlje. Pored toga, oni nastavljaju podržavati državni tim njihove domovine, umjesto te druge zemlje. Koji državni tim trebaju podržavati?</p>	<p>Sport i zdravlje Što se može učiniti na lokalnom nivou u borbi protiv upotrebe droga u sportu?</p>
<p>Sport i diskriminacija Do koje mjere Paraolimpijske igre razbijaju predrasude o invalidnim osobama?</p>	<p>Sport i mediji Smatrate li da bilo koja televizijska kompanija ima pravo ekskluzivno izvješćivati s bilo kojeg sportskog događanja?</p>
<p>Sport i diskriminacija Je li provjera spola sportaša nužna za pošteno natjecanje ili je to preveliko kršenje ljudskog dostojanstva osobe i njenog prava na privatnost?</p>	<p>Sport i mir U kojoj mjeri natjecateljski sportovi promoviraju suradnju i razumijevanje među ljudima?</p>
<p>Sport i obrazovanje Što mislite, treba li sport biti obavezan predmet tijekom redovnog školovanja djece i mladih?</p>	<p>Sport i siromaštvo Smatrate li da političari u vašoj zemlji koriste sport, ili sportske događaje, da bi odvratili ljudima pozornost s političkih i ekonomskih problema?</p>
<p>Sport i socijalna prava Smatrate li da bi profesionalni sportaši i sportašice trebali imati slična prava kao i drugi radnici, na primjer, pravo na sindikalno organiziranje i pravo na zaštitu od nepravednog otkaza?</p>	<p>Sport i siromaštvo U mnogim zemljama, sport, a posebno nogomet, pruža pojedincima mogućnost za „izlaz iz siromaštva“. Bi li se siromašne zemlje trebale „baviti“ samo nogometom?</p>

Izvor: Kompas Priručnik za obrazovanje mladih o ljudskim pravima, 2001 Council of Europe

„Ovaj materijal nastao je uz financijsku podršku Fonda za aktivno građanstvo, u okviru projekta

„Aktiviraj promjenu u svojoj zajednici – Nacionalni forum dječjeg vijeća Eurochild Hrvatske“ kojeg provodi Društvo „Naša djeca“ Opatija.

Za sadržaj je isključivo odgovorno Društvo „Naša djeca“ Opatija i ne može se smatrati službenim stavom Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj u okviru EGP i Norveških financijskih mehanizama.“